

Uttalande om tillståndet i Gaza

Akademiernas kommitté för mänskliga rättigheter består av representanter från Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Svenska Akademien och Sveriges unga akademi. Kommittén uttalar sig i eget namn där dess ställningstaganden inte nödvändigtvis speglar de enskilda akademiernas ståndpunkter.

Allt sedan Hamas blodiga terrorattack mot Israel den 7 oktober 2023, som krävde över 1 200 människors liv och där hundratals människor kidnappades och togs som gisslan, har omvärlden bevittnat ett förödande krig med tiotusentals döda palestinier. Hela folkrättssystemet och av universella instrument värnade mänskliga och grundläggande rättigheter har satts ur spel, inklusive förutsättningarna för utövande av akademisk frihet inom Gazaområdet och andra av kriget drabbade områden. Omfattande israeliska flygbombningar, artilleribeskjutningar, drönarattacker och marktrupper/ingenjörstrupper attacker har förvandlat stora delar av Gaza till ruiner.

I Sverige har styrelsen för Uppsala universitet nyligen uppmanat regeringen att fördöma Israels aktioner. Allt fler internationella aktörer rapporterar om pågående folkmord, brott mot folkrätten, krigsbrott, användning av svält som vapen, om folkfördrivning, med mera.

Akademiernas kommitté för mänskliga rättigheter består av representanter från Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Svenska Akademien och Sveriges unga akademi. Kommitténs uppgift är att bevaka hur grundläggande rättigheter efterlevs vad gäller forskares situation och forskningens frihet, i Sverige och i utlandet. Kommitténs arbete är baserat på folkrättsligt bindande internationella instrument till skydd för grundläggande mänskliga fri- och rättigheter. En viktig del i arbetet är att bevaka och uppmärksamma fall där akademiker och forskare runt om i världen utsätts för olika former av rättsövergrepp som hindrar dem från fortsatt utövande av sitt akademiska eller kulturella arbete.

Kommittén följer katastrofen i Gaza, som kräver många människoliv varje dag, med stor oro och fasa och finner anledning att fördöma den israeliska regeringens brott mot folkrätten. Vi uppmanar därför Sveriges regering att fördöma den israeliska regeringens brott mot folkrätten samt använda sitt internationella inflytande till att förmå Israel att efterleva grundläggande mänskliga fri- och rättigheter.